

Toelichting

Datum : 24 april 2018

Voor : Gemeenteraadsleden met portefeuille Jeugd van de 10 samenwerkende gemeenten

Van : Vrijgesteld programmteam inkoop & implementatie jeugd 2020-2024

Betreft : Inkoop & implementatie jeugd 2020-2024

Geacht raadslid,

Hierbij ontvangt u nadere informatie ten behoeve van de regionale raadsbijeenkomst over de inkoop van de jeugdhulp 2020-2024 op vrijdag 18 mei 2018 van 16.00-18.00 in het stadhuis van de gemeente Pijnacker-Nootdorp (Oranjeplein 1, Pijnacker).

In deze notitie wordt u meegenomen in de wijze waarop de jeugdhulp voor 2018 en 2019 is ingekocht, het traject dat tot op heden is gelopen voor de inkoop & implementatie van de jeugdhulp voor de periode 2020-2024 en de vervolgplanning.

Inkoop 2018-2019

De contracten van jeugdhulpaanbieders met de regio Haaglanden voor de periode 2015-2017, waren gebaseerd op de bekostigingsmethodiek zoals deze in 2014 gold: iedere aanbieder werd gecontracteerd voor de producten die zij ook voor de decentralisatie boden. De tarieven hiervoor waren gebaseerd op de tarieven die zij voorheen kregen. Dat betekent dus dat jeugdhulpaanbieders voor vergelijkbare dienstverlening een verschillend tarief ontvingen. Vanaf pagina 4 van deze notitie kunt u de voorgeschiedenis van de regionale inkoop jeugdhulp 2015-2017 vinden.

Voor de contractering vanaf 2018 moest rekening gehouden worden met nieuwe aanbestedingsrichtlijnen. Na inwinning van extern juridisch advies bleek dat het noodzakelijk was om de inkoop van de regionale jeugdhulp middels een Europese aanbestedingsprocedure vorm te geven. Omdat onvoldoende tijd beschikbaar was om op dat moment over te gaan naar een meer resultaatgerichte vorm van inkoop is gekozen voor een aanbesteding waarin geen grote (zorg)inhoudelijke veranderingen zijn doorgevoerd. Er zijn echter wel grote verbeterlagen gemaakt. Zo zijn de circa 1200 product-tariefcombinaties teruggebracht tot 83 producten met één tarief per product dat voor alle aanbieders gelijk is. Daarnaast is ook verder aangesloten bij de landelijk afgesproken administratieve standaarden.

De inspanningsgerichte wijze van bekostiging (pxq) is echter ongewijzigd gebleven. Nog steeds is de financiering gebaseerd op het aantal geleverde producten (uren, dagdelen of dagen) jeugdhulp. De contractperiode 2018-2019 moet dan ook gezien worden als tussenfase tot de resultaatgerichte inkoop vanaf 2020.

Inkoop & implementatie 2020-2024

In de regio Haaglanden is onder andere met de notities “Regionaal inkoopkader jeugdhulp Haaglanden, 2016-2017” en “Mogelijk maken wat nodig is: Sturen op resultaat in de jeugdhulp” invulling gegeven aan de wijze waarop de inkoop kan bijdragen aan de inhoudelijke doelen van de Jeugdwet. Hierin is

opgenomen dat de 10 samenwerkende gemeenten op termijn over willen naar een systeem dat vraaggericht is, ruimte biedt voor innovatie en meer resultaatgericht is.

Om bij de toekomstige regionale inkoop (huidig inkooptraject 2020-2024) meer focus op transformatie te leggen is in april 2017 een visietraject gestart, met als resultaat dat de verantwoordelijke wethouders zich in juli 2017 in een bestuurlijk overleg positief hebben uitgesproken over de uitgangspunten voor de toekomstige inkoop van de jeugdhulp, namelijk:

VAN	NAAR
Product centraal	Resultaat centraal
Populatie georiënteerd	Traject van jeugdige leidend
Op relatie verwijzen	Reproduceerbare en gevalideerde verwijzingen
Generieke inkoop	Inkoop op basis van segmenten en clusters/profielen
Vaste bekostigingsvormen	Bekostiging op basis van karakteristieken van hulp
Vooraf gedefinieerde producten	Ruimte voor innovatie en passende hulp
Inputmetingen	Resultaatmetingen

Deze uitgangspunten zijn vervolgens besproken in een regionale raadsbijeenkomst op 29 augustus 2017. Vervolgens zijn deze verwoord in de “Uitgangspuntennotitie Inkoop en bekostiging Jeugdhulp 2019 e.v.”. Nadat deze was vastgesteld door de colleges van de 10 samenwerkende gemeenten heeft iedere gemeente in oktober 2017 een eigen lokale raadsbijeenkomst georganiseerd om het gesprek met de raad aan te gaan. Hieruit bleek dat er breed draagvlak bestaat voor de uitgangspunten zoals beschreven in de notitie. Eind december 2017 zijn alle gemeenteraden geïnformeerd over de uitkomsten van de inkoop 2018 en het vervolgtraject voor de inkoop 2020.

In 2017 is gestart met het uitwerken van de uitgangspuntennotitie naar de inkoopstrategie. Hiervoor zijn vijf bijeenkomsten met jeugdhulpaanbieders georganiseerd om input op te halen en specifieke onderwerpen te bespreken zoals de inhoud van profielen en hoofd- en onderaannemerschap. Daarnaast is meermalen gesproken met alle Adviesraden Sociaal Domein en Jong doet Mee over de uitgangspunten. Tevens worden alle stukken afgestemd met zowel de ambtenaren als de vertegenwoordiging van de lokale teams van de 10 samenwerkende gemeenten.

Planning vervolgtraject en regionale raadsbijeenkomst 18 mei

Het inkoopproces gaat uit van een strakke planning om voldoende tijd over te houden voor de 2^e fase implementatie; er is reeds gestart met voorbereiding van de implementatie. Dit is een bewuste keuze omdat deze nieuwe wijze van bekostiging grote veranderingen met zich mee brengt voor zowel de lokale teams als de jeugdhulpaanbieders. Het betreft hier immers een systeemwijziging, des te eerder het inkooptraject is afgerond des te meer tijd beschikbaar is voor een zorgvuldige implementatie. De tweede helft van 2019 wordt dan ook gebruikt om te oefenen en voor te bereiden op deze nieuwe werkwijze.

Ten behoeve van de inkoopstrategie en het verdere inkoopproces zijn de volgende data van belang:

15 mei 2018	Bijeenkomst Adviesraden Sociaal Domein
18 mei 2018	Regionale raadsbijeenkomst nieuwe raadsleden
25 mei 2018	Besluitvorming Inkoopstrategie door BOJ
28 mei – 1 juni 2018	Besluitvorming Inkoopstrategie door Colleges van B&W
1-15 juni 2018	Besluitvorming Inkoopstrategie door gemeenteraden
Juni 2018	1 ^e Marktconsultatie jeugdhulpaanbieders
September 2018	2 ^e marktconsultatie jeugdhulpaanbieders
November 2018 - juli 2019	Publicatie inkoopdocumenten, start inschrijving en afhandeling eventuele juridische procedures
15 juli 2019	Definitieve gunning

Naast de regionale raadsbijeenkomst voor de nieuwe raadsleden op 18 mei 2018 is er op 15 mei een 3e bijeenkomst met de leden van de adviesraden sociaal domein van de 10 samenwerkende gemeenten en Jong doet mee. Tijdens beide bijeenkomsten wordt op basis van het laatste ambtelijk concept inkoopstrategie het gesprek aan gegaan. Hierin is alle input verwerkt die in eerdere stadia van het inkoopproces bij de gemeenteraden, lokale teams, jeugdhulpaanbieders en adviesraden sociaal domein is opgehaald. Het doel van deze bijeenkomsten is dan ook om te toetsen of dit op een juiste manier verwerkt is, of de gemeenteraadsleden en adviesraden sociaal domein zich nog steeds herkennen in de reeds vastgestelde uitgangspunten en of er nog specifieke aandachtspunten zijn die mee kunnen worden genomen in de definitieve versie van de inkoopstrategie. Deze definitieve versie wordt voor het zomerreces ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraden van de 10 samenwerkende gemeenten.

Na deze besluitvorming worden de inkoopdocumenten geschreven die eind augustus 2018 gereed zijn. Alle stukken worden afgestemd met beleidsmedewerkers en teamleiders van de lokale teams van 10 samenwerkende gemeenten en door de gemandateerde stuurgroep vastgesteld. Tevens zijn twee marktconsultatiebijeenkomsten ingepland met jeugdhulpaanbieders om verdere input op te halen voor de inkoopdocumenten. De publicatie van de inkoopdocumenten en de start van de inschrijvingen is begin november 2018. Hierin is een vragenronde voor jeugdhulpaanbieders opgenomen. Inclusief wettelijke termijn en een periode voor de afhandeling van eventuele juridische procedures, kan medio juli 2019 definitief gegund worden. Op dat moment is bekend welke jeugdhulpaanbieders voor de periode 2020-2024 gecontracteerd zijn en kan de implementatie voortgezet worden.

Terugblik periode 2015-2017

Transitie en inkoop 2015-2017

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp. Tot en met 2014 was deze verantwoordelijkheid versnipperd over een groot aantal financiers; het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Ministerie van Veiligheid & Justitie (Wet op de jeugdzorg), zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet), zorgkantoren (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten: AWBZ), provincies en stadsgewesten (Wet op de jeugdzorg) en gemeenten (Wmo).

In de Jeugdwet is opgenomen dat er in 2015 sprake was van overgangsrecht (Artikel 10.3). Dit hield in dat iedere jeugdige recht had om de hulpverlening voort te zetten bij dezelfde jeugdhulpaanbieder. Om jeugdhulpaanbieders voldoende rust, duidelijkheid en financiële zekerheid te geven waren gemeenten verplicht om voor 2015 op regionaal niveau afspraken te maken en dit vast te leggen in een zogeheten Regionaal Transitie Arrangement (RTA). In Haaglanden hebben de 10 samenwerkende gemeenten afgesproken om, in het belang van zorgcontinuïteit voor jeugdigen, gezinnen en jeugdhulpaanbieders, niet alleen voor 2015 maar voor de periode 2015-2017 afspraken te maken. Onderdeel van het RTA zijn de transitiedoelen, een combinatie van invullen van de bezuiniging vanuit de rijksoverheid en vernieuwing van de jeugdhulp. Hiervoor is met de grote regionale aanbieders een Regionale innovatieagenda overeengekomen.

Gemeenten kregen een volledig nieuwe taak en stonden onder tijdsdruk om deze afspraken te maken. Daarnaast was er onvoldoende informatie over het aantal jeugdigen dat in zorg was, de kosten die hiervoor nodig waren, wijziging van definities van bijvoorbeeld jeugdige of woonplaats. In Haaglanden is (net als in de rest van Nederland) er daarom voor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de situatie van voor de decentralisatie. Zo hanteerden de 10 samenwerkende gemeenten dezelfde inspanningsgerichte bekostigingsmethodiek, regionale productcodes en kreeg iedere individuele jeugdhulpaanbieder een afzonderlijk tarief dat gebaseerd was op het tarief dat zij voor 2015 ontving. Dat betekent dus dat aanbieders voor vergelijkbare dienstverlening een verschillend tarief ontvingen.

Transformatie en inkoop 2018 en verder

De focus in de eerste periode na de decentralisatie lag vooral op de transitie, het borgen van de verantwoordelijkheid op gemeentelijk niveau en het garanderen dat jeugdigen, gezinnen en jeugdhulpaanbieders niet tussen wal en schip belanden. Dit komt ook terug uit de landelijke tussenevaluatie van de Jeugdwet (januari 2018), hierin is gesteld:

“De veranderingen sinds invoering van de Jeugdwet zijn vooral te kenmerken als transitie, de gewenste transformatie, gericht op de realisatie van de doelen van de wet, moet grotendeels nog vorm krijgen.”

Het doel van de Jeugdwet (artikel 2.3 Jeugdwet) is, kort samengevat, jeugdigen in staat te stellen om:

- Gezond en veilig op te groeien.
- Te groeien naar zelfstandigheid.
- Voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Dit wordt ingevuld door:

- Uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen en gezinnen, met inzet van hun sociale netwerk.
- Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen.
- Eerder de juiste hulp op maat te bieden om het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen.

- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt: '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'
- Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van regeldruk.

Om hier, binnen het juridisch inkoopkader, vanuit de inkoop een bijdrage aan te kunnen leveren is gestart met het visietraject zoals beschreven in de oplegger.